

МАРКЕВИЧ-ДУНІН Казімеж-Юзеф (15. 03. 1874, с. Денгофівка Таращан. пов. Київ. губ., нині Денихівка Тетіїв. р-ну Київ. обл.– 02. 12. 1932, Варшава) — живописець, художник театру, драматург, режисер. З походження поляк. Дитинство провів у родин. маєтку в с. Животівка Липовец. пов. Поділ. губ. (нині Оратів. р-ну Вінн. обл.). Від 1892 навч. на юрид. факультеті Університету св. Володимира та у рисув. школі М. Мурашка у Києві, 1894–95 — у Школі мистецтв і приват. худож. школі Юліана у Парижі. 1896 у париз. Салоні незалежних виставив картину «Збирач пожертв у подорожі», портрети, триптих «Хліб». 1900 на Всесвіт. виставці у Парижі експонував композицію «В ніч на Івана Купала» (відзначена почес. медаллю), портрет «Барон фон Грейфенфельс». У тому ж році здійснив подорож до Польщі й України. Від 1901 — в Ірландії. Від 1903 — у Дубліні, де заснував і очолював фехтувал. клуб, ініціював створення мист. клубу. У дублін. «Abbey Theatre» успішно поставили його п'єси «The Dilletante» («Дилетантка», 1906), «The Memory of the Dead» («В пам'ять про полеглих», 1910; мала велике значення в поширенні ірланд. патріотизму). Від 1910 для дублін. театрів «Gaiety», «Repertory» писав і ставив п'єси, був реж., сценографом. 1913 виїхав до Албанії як військ. кореспондент. Під час 1-ї світової війни — у складі рос. армії. Брав участь у боях у Карпатах, відзнач. Георгіїв. хрестом. Важко поранений узимку 1915–16 дістався до польового шпиталю у Львові. Відвідав родин. маєток в Україні, де малював пейзажі; написав сатир. комедію «Дикі поля» про життя польс. поміщиків в Україні (була

поставлена А. Шифманом у Польс. театрі у Варшаві). Заарешт. 1916 за участь у т. зв. Великод. повстанні проти англійців. 1917 виїхав до Москви, де став худож. кер. Нового польс. театру. Переїхав до Києва, де 1917–18 співпрацював із Польс. театром Ф. Рихловського, а від серпня до грудня 1918 із [С. Висоцькою](#) керував театром «Młody Teatr Polski». Виїхав до Варшави, де 1919–32 був юрид. і екон. радником в Амер. консульстві. Написав кілька комедій, зокрема «Marta wychodzi za maz», «Nawrocenie lotra», «Cuba pana Tosia», «Sprawa honorowa» (дві останні — із М. Фіялковським). П'єси М. ставили театри Варшави, Вільна (нині Вільнюс) й Познані. 1927 відвідав Ірландію, викликаний до помиряючої дружини. Автор повістей «Przemoc krwi» (1928, події розгортаються в Ірландії), «W objeciach Melpomeny» (1931; обидві — Варшава). У 1930-х рр. — власкор англ. вид. «Daily News», «Chicago Tribune». Створював переважно олійні портрети («Маршал Ю. Пілсудський», «Президент С. Войцеховський», «Поет Дж.-В. Рассел», портрети офіц. осіб, полотно «Інвеститура ордена» з портретами 68-ми осіб із придвор. кіл), пейзажі України та Ірландії, сценки з укр. життя у реаліст. стилі. Експонував твори в Парижі, Дубліні, Києві, Варшаві та Кракові. Деякі полотна зберігаються в Міській галереї сучас. мистецтва в Дубліні, Нац. музеї в Кракові. Музей подружжя М.-Д. створ. у місцевості Ліссаделл (Ірландія). Від 2007 фоторепродукції 10 картин експонують у Музеї історії с. Животівка.

[О. Є. Василенко](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Маркевич-Дунін Казімеж-Юзеф / О. Є. Василенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65651>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).